

3.ARIKETA: TAULA PERIODIKOA

Z	A	A D I E R A Z P E N A	P R O T O I A K	N E U T R O I A K	E L E K T R O I A K	KONFIGURAZIO ELEKTRONIKOA	P E R I O D O A	T A L D E A	ELEMENTU-MOTA: • Adierazgarria = Errepresentatiboa • Trantsizio-metala TALDEAREN IZENA	METAL/EZ-METALA/ GAS GELDOA BALENTZIA-ELEKTROIAK (kopurua)	KUTXA-DIAGRAMA (azken orbitalarena) PARAMAGNETIKOA /DIAMAGNETIKOA ELEKTROI DESPAREKATURIK (ez metaletan)	IOI PROBABLEENA (Erreakzioa Idatz!)/BALENTZIA IONIKOA								
18	40	40 18 A	18	22	18	1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 18e ⁻ → Z=18 neutroa da.	3	8A 18.	Errepresentati. GAS GELDOA	GAS GELDOA (Ar) 8e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1p</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1d</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1f</td></tr><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3s</td><td colspan="3" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3p</td></tr></table> DIAMAGNETIKOA	1s	1p	1d	1f	3s	3p			—
1s	1p	1d	1f																	
3s	3p																			
17	35	35 17 B ⁻	17	18	18	Neutroa (17e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁵ Anioia (18e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶	3	7A 17.	Errepresent. HALOGENOA	EZ METALA (Cl) 7e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1p</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1d</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1f</td></tr><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3s</td><td colspan="3" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3p</td></tr></table> PARAMAGNETIKOA (1)	1s	1p	1d	1f	3s	3p			Cl + 1e ⁻ → Cl ⁻ (-1) ANIOIA
1s	1p	1d	1f																	
3s	3p																			
12	24	24 12 C	12	12	12	Neutroa (12e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ²	3	2A	Errepresent. LUR-ALKALINOA	METALA (Mg) 2e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td colspan="3" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3s</td></tr></table> DIAMAGNETIKOA	1s	3s			Mg - 2e ⁻ → Mg ⁺² (+2) KATIOIA				
1s	3s																			
38	87	87 38 D	38	49	38	Neutroa (38e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 4s ² 3d ¹⁰ 4p ⁶ 5s ²	5	2A	ERREPRE. LUR-ALKALINOA	METALA (Sr) 2e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td colspan="3" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5s</td></tr></table> DIAMAGNETIKOA	1s	5s			Sr - 2e ⁻ → Sr ⁺² (+2) KATIOIA				
1s	5s																			
19	40	40 19 E ⁺	19	21	18	NEUTROA (19e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 4s ¹ KATIOIA (18e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶	4	1A	ERREPRE. ALKALINOA	METALA (K) 1e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td colspan="3" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4s</td></tr></table> PARAMAGNETIKOA	1s	4s			K - 1e ⁻ → K ⁺¹ (+1) KATIOIA				
1s	4s																			
28	58	58 28 F	28	30	28	NEUTROA (28e ⁻) 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 4s ² 3d ⁸	4	10.	TRANSIZIOKOA "	METALA 10e ⁻	<table style="display: inline-table; border: none;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1s</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1p</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1d</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">1f</td></tr><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3s</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3p</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3d</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3f</td></tr></table> PARAMAGNETIKOA	1s	1p	1d	1f	3s	3p	3d	3f	—
1s	1p	1d	1f																	
3s	3p	3d	3f																	

- a) Zein da handiena A ala C? Zergatik? Periodo berekoak $Z_A > Z_C \Rightarrow R_A < R_C$ Δ-n erakarpen indarra e⁻aren gainean handiagoa.
- b) Zein da handiena B⁻ ala E⁺? Zergatik? Isoelektronikoak dira. $Z_B < Z_E \Rightarrow R_B > R_E \Rightarrow$ proba gehiagoekin, erakarpen indarra ↑ R ↓
- c) Zeinek du ionizazio-energia handiena C ala D? Zergatik? Talde berekoak baina D-n gertatzen diren elektroniko gehiago daudenez $R_D > R_C$, D-n azken e⁻a gutxiago harapatuta dago, beraz $IP_D < IP_C \rightarrow$ D-kasuan energia gutxiago gastatu behar da eta e⁻ aldarapenak laguntzen du atomoaren tamaina handitzeko.
- atomoan, funtzio egoeran eta gas egoeran, azken e⁻a kentzeko.